

INFORMACJA O STANIE MIENIA

STAN NA 31 GRUDNIA 2018 ROKU

TORUŃ, MARZEC 2019

PREZYDENT MIASTA TORUNIA

WGN.3023.2.2019.JB

**Pan
Marcin Czyżniewski
Przewodniczący
Rady Miasta Torunia**

Działając zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 267, ust. 1, pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), przedkładam informację o stanie mienia Gminy Miasta Toruń według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku.

wz. PREZYDENTA MIASTA

Zbigniew Fiderewicz
Zastępca Prezydenta

Do wiadomości:

- Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy Zespół w Toruniu
- WGN a/a

SPIS TREŚCI

Wstęp	str. 1
Rozdział 1. Zbiorcze zestawienie majątku Gminy Miasta Toruń	str. 2
Rozdział 2. Grunty miejskie	str. 4
Rozdział 3. Majątek administrowany przez Urząd Miasta	str. 9
Rozdział 4. Udziały Gminy w Spółkach	str. 12
Rozdział 5. Zakłady budżetowe	str. 18
Rozdział 6. Jednostki budżetowe	str. 21
Rozdział 7. Placówki ochrony zdrowia	str. 24
Rozdział 8. Mienie udostępnione innym podmiotom	str. 25
Spis tabel	str. 27

WSTĘP

Obowiązek sporządzania *Informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego* i przedkładania jej wraz z rocznym sprawozdaniem z wykonania budżetu Radzie Miasta spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego, zgodnie ze sprecyzowanymi w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych przepisami. Zgodnie w wymienionym artykule powinna ona zawierać:

- dane dotyczące przysługujących jednostce samorządu terytorialnego praw własności;
- dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach oraz o posiadaniu;
- dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji;
- dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz wykonywania posiadania;
- inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia komunalnego.

Obecna wersja w formie analogicznej do poprzednich, przedstawia dane na dzień 31 grudnia 2018 roku i obejmuje podstawowe informacje o wszystkich składnikach majątkowych ujęte w ośmiu rozdziałach.

W celu sporządzenia opracowania wykorzystano dane otrzymane od działów Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Toruń, na podstawie prowadzonych przez nie ksiąg rachunkowych i ksiąg inwentarzowych środków trwałych. Zestawienia te przechowywane są w siedzibie Wydziału Gospodarki Nieruchomościami.

1. ZBIORCZE ZESTAWIENIE MAJĄTKU GMINY MIASTA TORUŃ

Wartość mienia według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi **6.122.125.686,-zł**. Oznacza to wzrost w stosunku do ubiegłego roku o 401.383.965,- zł, tj. o ok. 7,02 %. Natomiast majątek netto (pomniejszony o kwotę dotychczasowego umorzenia) wynosi **4.382.273.568,-zł**.

Wzrost wartości następował niemal we wszystkich grupach środków trwałych. Największy w grupach I i II w wyniku pozyskiwania nowych budynków i inwestycji w już istniejących oraz inwestycji drogowych. Ponadto o ponad 49 mln zł wzrosła wartość udziałów Gminy w spółkach.

Strukturę majątku oraz jego zmiany w trakcie 2018 roku przedstawia tabela 1.1.

Tabela 1.1. Struktura majątku brutto Gminy oraz jego zmiany w trakcie 2018 roku.

Gr.	Wyszczególnienie składników mienia komunalnego	Wartość na dzień 31 grudnia 2017r.	Zwiększenie	Zmniejszenie	Wartość na dzień 31 grudnia 2018r.
	Razem:	5 720 741 721	447 883 397	46 499 432	6 122 125 686
0.	Grunty	1 797 728 360	21 307 180	15 104 979	1 803 930 561
I.	Budynki i lokale	1 121 088 558	91 804 261	21 313 250	1 191 579 569
II.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1 976 685 544	263 615 556	1 445 799	2 238 855 301
III.	Kotły i maszyny energetyczne	1 299 180	1 631 344	61 430	2 869 094
IV.	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	42 606 491	2 323 375	2 132 016	42 797 850
V.	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalne, branżowe	1 169 551	35 331	288 757	916 125
VI.	Urządzenia techniczne	29 284 215	3 001 588	1 759 482	30 526 321
VII.	Środki transportowe	6 550 422	306 850	185 712	6 671 560
VIII.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	112 860 796	13 807 895	4 062 287	122 606 404
	Pozostałe środki trwałe (w tym inwentarz żywy)	583 094	248 122	25 987	805 229
	Wartości niematerialne i prawne	15 860 460	646 895	119 733	16 387 622
	Udziały w spółkach	615 025 050	49 155 000	0	664 180 050

Działalność Gminy to zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców. Wykonywaniu przypisanych gminom obowiązków służyć ma posiadane przez nie mienie, niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania. Stąd też istotny związek pomiędzy gospodarką komunalną a mieniem, na którym jest ona oparta. Służy ono wypełnianiu zadań na rzecz wspólnoty, bądź poprzez bezpośrednie wykorzystanie na cele związane

z działalnością publiczną, bądź poprzez przeznaczenie na inwestycje komunalne dochodów z gospodarowania mieniem komunalnym.

Gospodarka komunalna polega na wykonywaniu przez Gminę zadań własnych określonych w ustawie o samorządzie gminnym. Obejmuje ona w szczególności zadania z zakresu użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie potrzeb w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Są to m. in. zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków i utylizacja odpadów komunalnych, transport publiczny, drogi lokalne, komunalne zasoby mieszkaniowe, zieleń komunalna i utrzymanie cmentarzy.

Podmioty realizujące zadania samorządu terytorialnego mogą przybierać różne formy organizacyjno – prawne. Działalność komunalna może być prowadzona w formie jednostek organizacyjnych nie wyodrębnionych ze struktury gminy, w ramach jej osobowości prawnej lub spółek, w których gmina obejmuje udziały.

Podmiotowy układ majątku gminy, uporządkowany wg statusu jednostek nim administrujących, przedstawiony został w tabeli 1.2.

Tabela 1.2. Wyszczególnienie majątku w układzie podmiotowym w latach 2017 – 2018

Wyszczególnienie	Wartość na dzień w zł	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2018
Razem:	5 720 741 721	6 122 125 686
Grunty	1 797 728 360	1 803 930 561
Zakłady budżetowe	469 898 051	503 407 709
Jednostki budżetowe	2 082 755 058	2 373 092 524
Majątek bezpośrednio administrowany przez Urząd Miasta	242 139 974	252 956 563
Mienie udostępnione innym podmiotom	373 321 578	377 726 906
Placówki ochrony zdrowia	139 873 650	146 831 373
Udziały w spółkach	615 025 050	664 180 050

Sposób gospodarowania majątkiem Gminy przez poszczególne jednostki zaprezentowano w kolejnych rozdziałach.

2. GRUNTY MIEJSKIE

W skład majątku Gminy Miasta Toruń wchodzi grunty zabudowane i niezabudowane, które zgodnie z danymi zawartymi w ewidencji gruntów, prowadzonej przez Wydział Geodezji i Kartografii Urzędu Miasta Torunia oraz danymi zawartymi w ewidencji prowadzonej przez Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Torunia (w odniesieniu do gruntów znajdujących się poza granicami administracyjnymi miasta i gruntów Skarbu Państwa będących w użytkowaniu wieczystym Gminy), mają łączną powierzchnię 3.604,76 ha. Rodzaje praw do gruntów jakie przynależą Gminie zestawiono w tabeli 2.1.

Tabela 2.1. Przysługujące Gminie Miasta Toruń prawa do gruntów

Przeznaczenie	Powierzchnia gruntów w ha	Udział procentowy	Wartość księgowa w zł	Udział procentowy
Własność nie obciążona użytkowaniem wieczystym	2 833,57	78,61%	1 626 155 859	90,15%
Grunty komunalne obciążone użytkowaniem wieczystym	766,86	21,27%	174 464 204	9,65%
Prawo użytkowania wieczystego przysługujące Gminie na gruntach Skarbu Państwa	4,33	0,12%	3 310 498	0,18%
Razem	3 604,76	100%	1 803 930 561	100%

Areał gruntów stanowiących majątek Gminy uległ w trakcie 2018 roku zmniejszeniu w stosunku do stanu z dnia 31.12.2017r. o 10,46 ha.

Rozchód następował w następstwie sprzedaży gruntów w trybie przetargowym – 10,35 ha (z tego największe o funkcji usługowej to: 2 działki przy ul. Fortecznej 13 i 15 o łącznej pow. 4,67 ha zlokalizowane na terenie osiedla „JAR” oraz nieruchomość przy ul. Olsztyńskiej 15 o pow. 2,54 ha), a także niewielkich powierzchni w trybie bezprzetargowym. Również poprzez zbywanie ułamkowych części gruntu przy sprzedaży lokali mieszkalnych i użytkowych na rzecz najemców oraz w drodze zamiany nieruchomości czy zniesienia współwłasności. Grunty o pow. 4,23 ha przy ul. Inowrocławskiej i Okólnej zostały przekazane Aportem do Spółki TTBS.

Równolegle Gmina pozyskiwała nieruchomości do swojego zasobu. W zakresie sposobów pozyskiwania nieruchomości, Gmina uczestniczy w obrocie cywilnoprawnym, poprzez ich zakup, zamianę lub poprzez przyjęcie darowizny, zazwyczaj od Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego.

Zazwyczaj pozyskiwane nieruchomości są niezbędne dla zabezpieczenia wykonywania zadań własnych Gminy, w tym np. wykupy gruntów pod ulice i inne urządzenia infrastruktury miejskiej. Miasto pozyskuje również grunty przejmując je z mocy prawa pod drogi publiczne za odszkodowaniem, w tym również na etapie podziałów geodezyjnych gruntów z wniosku ich właścicieli lub użytkowników wieczystych.

I. Własność nie obciążona użytkowaniem wieczystym:

Część gruntów o pow. 37,55 ha, stanowiących własność Gminy Miasta Toruń położona jest **poza granicami** administracyjnymi miasta, np. w Lubiczu Górnym i Dolnym, Jedwabnie, Krobii, Młyńcu oraz Małej Nieszawce, stanowią strefy ochronne ujęć wody pitnej. Niektóre są zabudowane (ośrodek wypoczynkowy w Ostrowitem – Chojnice, Gmina Czersk) i zostały nabyte w ramach procedur przejmowania przez Gminę nadzoru nad jednostkami oświatowo-wychowawczymi.

Grunty w Lubiczu Dolnym o pow. ok. 3,5 ha, na których zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego możliwa jest realizacja zabudowy mieszkaniowo – usługowej, uchwałą Rady Miasta Torunia zostały przeznaczone do sprzedaży w trybie przetargowym.

Wykaz gruntów Gminy Miasta Toruń nie obciążonych użytkowaniem wieczystym, ujęty został w tabeli 2.2.

Tabela 2.2. Przeznaczenie użytkowe gruntów Gminy Miasta Toruń

Oznaczenie użytku	Pow. gruntów w ha
Razem:	2 834
użytki rolne	724
grunty orne	351
sady	1
łąki	162
pastwiska	108
rolne zabudowane	1
rowy melioracyjne	9
nieużytki	92
grunty leśne	573
lasy	527
grunty zadrzewione i zakrzewione	46
grunty zabudowane i zurbanizowane	1 459
tereny mieszkaniowe	86
tereny przemysłowe	30
tereny zabudowane pozostałe	210
zurbanizowane tereny niezabudowane	169
tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	191
tereny komunikacyjne	773
tereny różne	27
grunty pod wodami	13
grunty poza miastem	38

Grunty pogrupowane wg użytków wskazanych w ewidencji gruntów prowadzonej przez Wydział Geodezji i Kartografii.

1. Część gruntów wykorzystywana i administrowana jest bezpośrednio przez Urząd Miasta, a niektóre nieruchomości przekazywane są jednostkom komunalnym, takim jak jednostki i zakłady budżetowe. Nie posiadając osobowości prawnej jednostki te nie mogą być podmiotem prawa własności, a jedynie otrzymać od Gminy nieruchomości w **trwałym zarządzie**. Gospodarują one otrzymanym mieniem w zastępstwie Gminy, w sposób umożliwiający realizację nałożonych na nie zadań statutowych. Na prawach trwałego zarządu nieruchomości gminne użytkują min.: Miejski Zarząd Dróg, Ogród Zoobotaniczny, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Dom Pomocy Społecznej, Miejskie Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn, Powiatowy Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Edukacji i Profilaktyki Uzależnień, Komenda Straży Miejskiej, Ognisko Pracy Pozaszkolnej „Dom Harcerza”, Młodzieżowy Dom Kultury oraz szkoły, przedszkola, żłobki i domy dziecka. W zdecydowanej większości z mocy przepisów prawa, jednostki i zakłady budżetowe zwolnione są z obowiązku ponoszenia opłat, np. jednostki oświatowo – wychowawcze czy Ogród Zoobotaniczny, Powiatowy Urząd Pracy oraz MZD (za grunty zajęte pod układ komunikacyjny). Pozostałe wnoszą opłaty w wysokości 0,3% lub 1% wartości nieruchomości. Aktualnie w trwałym zarządzie znajduje się 541 ha gruntów gminnych, z tego 441,87 ha ma Miejski Zarząd Dróg.

2. Gospodarując gruntami Gmina udostępnia je innym podmiotom na podstawie umów cywilno - prawnych wykorzystując instytucje **dzierżawy**. Wdzierżawionych odpłatnie jest 226,21 hektarów na podstawie 1.266 umów dzierżawy. W tabeli zaprezentowano strukturę dzierżawionych gruntów w zależności od funkcji na jaką są wykorzystywane.

Tabela 2.3. Struktura dzierżawionych gruntów Gminy Miasta Toruń

Funkcja	Powierzchnia dzierżaw m2
boiska sportowe i place zabaw	0,23
boksy garażowe	0,73
cele przemysłowo-składowe	6,42
ciągi komunikacyjne na wyłączny użytek wynajmującego, pomieszczenia gospodarcze, sanitariaty	0,01
drobne uprawy warzyw i kwiatów oraz zieleń poza obszarami budowlanymi	11,12
drogi dojazdowe, place manewrowe	0,59
grunty orne, użytki zielone	149,40
indywidualny określony w umowie	28,54
lokalizacja obiektów związanych z infrastrukturą techniczną	0,19
parkingi	3,65
pawilony stałe i czasowe	0,34
pola golfowe	9,95
reklamy do 50m2	0,00
stacje benzynowe	0,84
targowiska i place targowe	2,92
tereny przyległe do pawilonów	0,27
tereny pod budownictwo mieszkaniowe	3,85
tereny pod ogródkami letnimi strefa	0,01
tereny pod urządzenia i linie telekomunikacyjne	1,36
tereny pod uzupełnienie	5,81
	226,21

3. Użyczenie, regulowane przez przepisy Kodeksu cywilnego, jest umową, na mocy której jedna z jej stron (użyczający) zapewnia drugiej stronie (biorący) **bezpłatne** używanie umówionej rzeczy przez czas określony lub nieokreślony. Użyczenie ustanowione jest na gruntach stanowiących własność Gminy o łącznej pow. 48 ha. Biorący w użyczenie nieruchomości:

- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji – 27,30 ha
- kluby sportowe – 4,17 ha
- placówki oświatowe i edukacyjne – 3,42 ha
- jednostki kultury – 2,26 ha
- placówki związane z ochroną zdrowia – 0,58 ha
- Toruńskie Wodociągi sp. z o.o. - 1,93 ha
- fundacje, stowarzyszenia – 2,25 ha
- parafie i związki wyznaniowe – 0,80 ha
- podmioty związane z budownictwem mieszkaniowym wielorodzinnym (TTBS sp. z o. o., spółdzielnie mieszkaniowe, firmy deweloperskie i wspólnoty mieszkaniowe) – 2,07 ha
- Urbitor sp. z o.o – 1,52 ha
- Międzygminny Ośrodek Unieszkodliwiania Odpadów – 1,25 ha
- Miejski Zarząd Dróg – 0,45 ha

4. Użytkowanie ustanowione zostało na 49 ha gruntów komunalnych. Jest to ograniczone prawo rzeczowe uprawniające do używania i pobierania pożytków z rzeczy. Użytkowaniem obciążone zostały nieruchomości, m. in. Dwór Artusa i Dwór Mieszczański (którego użytkownikiem jest Towarzystwo Współpracy z Miastami Bliźniaczymi), z uwagi na prowadzoną w nich działalność w dziedzinie kultury i sztuki. W użytkowaniu znajdują się również nieruchomości wykorzystywane przez Specjalistyczny Szpital Miejski, Miejską Przychodnię Specjalistyczną, Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy. Jednak największy areal gruntów, o powierzchni 44,92 ha przekazano do nieodpłatnego użytkowania na rzecz Polskiego Związku Działkowców w wyniku regulacji stanów prawnych istniejących Rodzinnych Ogrodów Działkowych.

5. Grunty gminne mogą być udostępniane również w celu ustanowienia **służebności przesyłu** – to ograniczone prawo rzeczowe, którego istota polega na tym, że nieruchomość gminną można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy przesyłowego, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne. Wynagrodzenie z tego tytułu zostaje wskazane w operacie szacunkowym, sporządzonym przez rzeczoznawcę majątkowego, a sama umowa wymaga formy aktu notarialnego.

II. Grunty obciążone użytkowaniem wieczystym:

Duża część miejskich gruntów - 766,86 ha, obciążona została prawem użytkowania wieczystego, ustanowionym na rzecz osób trzecich. Skutkuje to znacznym ograniczeniem możliwości wykonywania uprawnień właścicielskich - praktycznie ograniczają się one do pobierania opłat rocznych. Wg stanu na dzień 31.12.2018 r. użytkownikami wieczystymi gruntów gminnych byli:

- osoby fizyczne, spółdzielnie mieszkaniowe, ogrody działkowe i inne (działalność gospodarcza i osoby prawne) – około 161 ha,
- Toruńskie Wodociągi sp. z o.o. około 58 ha (w tym 33,46 ha poza granicami miasta),
- Aeroklub Pomorski – około 269 ha,
- Polski Związek Działkowców – około 278 ha (nieodpłatnie).

Opłaty te ustalane są na poziomie 0,3%, 1%, 2% i 3% wartości gruntu, w zależności od funkcji pod jaką jest przeznaczony.

Z tytułu wymienionych powyżej form udostępniania lub rozdysponowywania nieruchomości Gmina w 2018 roku osiągnęła wpływy zaprezentowane w tabeli.

Tabela nr 2.4. – Dochody związane z gospodarowaniem nieruchomościami

lp.	Rodzaj wpływu	Rok 2018
1.	Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego	4 897 169
2.	Opłaty z tytułu służebności i trwałego zarząd	674 350
3.	Czynsze za najem, dzierżawę (cały UMT i MZD)	5 809 398
4.	Opłaty związane z przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	602 892
5.	Sprzedaż nieruchomości (w tym pod drogi krajowe)	44 130 051
	RAZEM:	56 113 860

3. MAJĄTEK ADMINISTROWANY PRZEZ URZĄD MIASTA

W rozdziale tym zostały ujęte wszystkie składniki majątku komunalnego, którymi Gmina gospodaruje w ramach struktury Urzędu Miasta Torunia. Jest to więc mienie nie przekazane utworzonym jednostkom organizacyjnym. Majątkiem takim gospodarują poszczególne działy Urzędu lub osoby trzecie, w oparciu o zawarte umowy cywilnoprawne. Majątek podlegający nadzorowi Urzędu Miasta ujęto w tabeli 3.1.

Tabela 3.1. Majątek nadzorowany przez Urząd Miasta Torunia

Gr.	Wyszczególnienie składników mienia komunalnego	Wartość na dzień 31 grudnia 2017r.		Zwiększenie	Zmniejszenie	Wartość na dzień 31 grudnia 2018r.	
		Ilość	Wartość w zł	Wartość w zł	Wartość w zł	Ilość	Wartość w zł
Razem:		1 396	242 139 974	23 237 147	12 420 558	1 445	252 956 563
I.	Budynki i lokale	37	102 495 990	13 288 166	12 201 368	35	103 582 788
II.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	318	91 273 886	6 889 624	161 637	336	98 001 873
III.	Kotły i maszyny energetyczne	5	104 606	956 451	0	10	1 061 057
IV.	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	136	24 845 273	672 477	0	145	25 517 750
V.	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalne, branżowe	1	16 544	0	0	1	16 544
VI.	Urządzenia techniczne	524	12 533 251	970 070	57 553	529	13 445 768
VII.	Środki transportowe	5	676 380	0	0	5	676 380
VIII.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	160	2 236 171	158 265	0	168	2 394 436
	Wartości niematerialne i prawne	210	7 957 873	302 094	0	216	8 259 967

Majątek ten obejmuje w szczególności:

- mienie bezpośrednio wykorzystywane na potrzeby funkcjonowania Urzędu Miasta,
- mienie pozostające w dyspozycji do czasu zbycia, przekazania lub użyczenia, w tym:
  - pozostające w dyspozycji Wydziału Gospodarki Nieruchomościami obiekty zmodernizowane na Dworcu Głównym w ramach projektu pn. „Integracja systemu transportu miejskiego wraz z zakupem taboru tramwajowego w Toruniu – BiT-City”: przejście podziemne o dł. 104,35 m wraz z wyjściami na perony, windami i schodami ruchomymi, wiaty na peronach, zintegrowana pętla komunikacji miejskiej z parkingiem P+R oraz B+R, system dynamicznej informacji pasażerskiej – 38 tablic usytuowanych w budynku głównym, na peronach, tunelu oraz wiatkach przy ul. Podgórskiej – 29,18 mln zł (obiekty wydierżawione Spółce Urbitor sp. z o.o.),
  - budynki i lokale o wartości 79 tys. zł pozostające w dyspozycji Wydziału Gospodarki Nieruchomościami do czasu ich przekazania lub rozdysponowania,

- pozostające w dyspozycji Wydziału Gospodarki Komunalnej sieci tramwajowe, sieć wodociągowa dla ROD przy ul. Rudackiej, miejskie place zabaw, instrumenty dla „Ogrodu Muzyków” oraz instalacje fotowoltaniczne na budynkach opieki zdrowotnej i budynku Urzędu Miasta,
- będące na stanie Wydziału Środowiska i Zieleni inwestycje, m.in. w: park miejski na Bydgoskim Przedmieściu, park „Maciej”, punkt widokowy nad Wisłą, „zielony pomost”, podwórko „Skwer Zieleniec” i „Skwer Borowików”, Kamienny Ogród przy ul. Podmurnej 8, Ogród Muzyków, Alpinarium przy ul. Kopernika, ścieżki rekreacyjne, skwery, siłownie zewnętrzne oraz wały przeciwpowodziowe, a także 10 stacji pomiarowych monitoringu jakości powietrza zamontowanych na terenie 10 gminnych jednostek oświatowych (szkół),
- hala sportowo – widowiskowa przy ul. Bema, będąca na stanie Wydziału Sportu i Rekreacji – ok. 73 mln zł,
- mienie pozostające w dyspozycji Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej, wykorzystywane, np. przez przychodnie, fundacje i MOPR,
- kamery zewnętrzne i system radiowy, które umożliwiają podgląd Toruńskiej Starówki na stronach internetowych Urzędu – Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji,
- sieć światłowodowa – Referat Obsługi Informatycznej Biura Obsługi Urzędu,
- majątek w Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- budynki i obiekty wykorzystywane przez Dwór Artusa,
- infokioski,
- iluminacje miejskie,
- pomniki i fontanny.

Na potrzeby organizacyjno – administracyjne Gmina przeznaczyła majątek o łącznej wartości 38.692.794,-zł. Są to nieruchomości i ruchomości umożliwiające działanie Urzędu Miasta i obsługę interesantów. Składniki tego majątku pogrupowane według rodzajów ujęto w tabeli 3.2.

Tabela 3.2. Mienie użytkowane przez Urząd Miasta

<i>Grupa</i>	<i>Składniki mienia</i>	<i>Stan na dzień 31.12.2018r. wartość w zł</i>
I.	Budynki i lokale	17 704 014
II.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	150 631
III.	Kotły i maszyny energetyczne	14 975
IV.	Sprzęt komputerowy	13 715 893
V.	Maszyny, urządzenia i aparaty branżowe	16 544

<i>Grupa</i>	<i>Składniki mienia</i>	<i>Stan na dzień 31.12.2018r. wartość w zł</i>
VI.	Urządzenia techniczne	2 069 833
VII.	Środki transportu	149 816
VIII.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	1 470 921
	Wartości niematerialne i prawne	3 400 167
Razem:		38 692 794

Na użytek Urzędu wykorzystywanych jest 12 budynków, w których znajdują się siedziby poszczególnych działów oraz 1 budynek gospodarczy. Nieruchomości te zostały zestawione w tabeli 3.3.

Tabela 3.3. Budynki zajmowane przez Urząd Miasta Torunia

Lp.	Położenie budynku (ulica)	Stan na dzień 31 grudnia 2018r.	
		Ilość	Wartość w zł
1.	Wały Gen. Sikorskiego 8 (w tym gosp.)	2	1 260 741
2.	Wały Gen. Sikorskiego 10	1	2 127 714
3.	Wały Gen. Sikorskiego 12	1	44 170
4.	Wały Gen. Sikorskiego 25	1	1 394 216
5.	Bydgoska 5	1	474 698
6.	Batorego 38/40 (w części)	1	1 662 110
7.	Dziewulskiego 38	1	51 628
8.	Grudziądzka 126	1	8 685 326
9.	Podmurna 2 – 2 A / Brama Mostowa	1	66 249
10.	Al. Jana Pawła II	1	4 387
11.	Legionów 220	1	940 372
12.	Fałata	1	992 403
Razem		13	17 704 014

Budynek przy ul. Batorego 38/40 w części użyczony został dla jednostki budżetowej - Toruńskiego Centrum Świadczeń Rodzinie.

4. UDZIAŁY MIASTA W SPÓŁKACH

Działalność gospodarcza gmin może być prowadzona w formie spółek. W praktyce gospodarczej wykorzystywane są przez gminy formy spółek kapitałowych, (tj. akcyjna i z ograniczoną odpowiedzialnością).

Gmina Miasta Toruń posiada udziały głównie w podmiotach, które prowadzą działalność w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, co w myśl ustawy o samorządzie gminnym należy do zadań własnych, których wykonywanie jest dla Gminy ustawowym obowiązkiem.

Tabela 4.1. Udziały Gminy w spółkach

Lp	Wyszczególnienie	Wartość na dzień 31 grudnia 2017r.			Wartość na dzień 31 grudnia 2018r.		
		Ilość	Wartość nominalna	Wartość księgowa (wg cen nabycia)	Ilość	Wartość nominalna	Wartość księgowa (wg cen nabycia)
Razem akcje		3 068 773	614 215 794	615 025 050	3 134 614	663 370 794	664 180 050
1	Toruńskie Wodociągi sp. z o.o.	781 973	390 986 500	390 986 500	781 973	390 986 500	390 986 500
2	Toruńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.	108 258	54 129 000	54 129 000	141 630	70 815 000	70 815 000
3	Toruńska Infrastruktura Sportowa sp. z o.o.	47 748	47 748 000	47 748 000	57 365	57 365 000	57 365 000
4	Miejski Zakład Komunikacji w Toruniu sp. z o.o.	44 953	44 953 000	44 953 000	54 753	54 753 000	54 753 000
5	Centrum Kulturalno - Kongresowe Jordanki sp. z o.o.	35 532	35 532 000	35 532 000	48 584	48 584 000	48 584 000
6	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania sp. z o.o.	27 236	13 618 000	12 803 000	27 236	13 618 000	12 803 000
7	Urbitor sp. z o.o.	237 152	11 857 600	11 857 600	237 152	11 857 600	11 857 600
8	Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	1 086	10 860 000	11 416 000	1 086	10 860 000	11 416 000
9	PGE Toruń S.A.	1 783 474	1 783 474	2 849 000	1 783 474	1 783 474	2 849 000
10	Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych sp.z o.o.	251	2 510 000	2 510 000	251	2 510 000	2 510 000
11	Klub Sportowy Toruń Hokejowa S.A.	200	200 000	200 000	200	200 000	200 000
12	Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.	910	38 220	40 950	910	38 220	40 950

Jak wynika z zaprezentowanej tabeli, wartość nominalna posiadanych przez Gminę Miasta Toruń akcji w spółkach wynosi 663 370 794,- zł i przypada na 3 134 614 udziałów. Wartość księgowa (wg cen nabycia) wynosi 644 180 050 zł.

1. Toruńskie Wodociągi sp. z o.o.

Jest to największa kapitałowo spółka. Zawiązana aktem notarialnym z dnia 22.05.2000 r., wyposażona została w majątek zlikwidowanego zakładu budżetowego „Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji” w Toruniu. Na podstawie uchwały RMT nr 71/03 w dniu 01.07.2003 r. dokonano jej połączenia z Miejską Oczyszczalnią Ścieków sp. z o.o. Przedmiotem działania spółki jest świadczenie usług produkcji i dystrybucji wody, usług kanalizacyjnych oraz usług komunalnych w zakresie gospodarki ściekami, usług sanitarnych i pokrewnych. Na podstawie uchwały Nr 570/13 z dnia 25.07.2013 r. zakres działalności spółki rozszerzono o usługi w zakresie kanalizacji deszczowej.

Kapitał zakładowy spółki nie zmienił się w stosunku do ostatniej informacji i wynosi 390.986.500,- zł. Dzieli się na 781.973 udziały o wartości 500,- zł każdy. Gmina Miasta Toruń posiada 100% udziałów.

2. Toruńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

Spółkę utworzono 07.04.1997 r. na podstawie uchwały RMT nr 362/96 z dnia 12.09.1996 r. Przedmiotem działania spółki jest przede wszystkim budowanie domów mieszkalnych i ich eksploatacja na zasadach najmu. W 2018 r. spółka została dokapitalizowana na podstawie :

- uchwały Nr 778/17 RMT z dnia 28.12.2017 r. oraz uchwały Nr 2 NZW z dnia 22.03.2018 r. poprzez wniesienie aportu w postaci nieruchomości niezabudowanych położonych w Toruniu przy ul. Inowrocławskiej 3 o powierzchni 12.298 m² i przy ul. Okólnej 12 o powierzchni 30.010 m². Następnie zostały one wniesione przez TTBS sp. z o.o. aportem do spółki celowej MDR Toruń sp. z o.o., której udziałowcami oprócz TTBS sp. z o.o. jest również Fundusz Sektora Mieszkań dla Rozwoju Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (na gruntach powstaną budynki mieszkalne z 324 lokalami mieszkalnymi o pow. 14.966 m²). Wartość wniesionego aportu wyniosła 3.673.000 zł.

- uchwały Nr 818/18 RMT z dnia 22 lutego 2018 r. oraz uchwały Nr 3/2018 NZW z dnia 19.03.2018r, uchwały Nr 7/2018 z dnia 28.03.2018 r, uchwały Nr 18/2018 NZW z dnia 18.07.2018 r. oraz uchwały Nr 29/2018 NZW z dnia 24.10.2018 r. kapitał zakładowy został podwyższony czterokrotnie poprzez wniesienie wkładu pieniężnego w łącznej kwocie 10.013.000 zł,

- uchwały Nr 947/18 RMT z dnia 18 października 2018 r. oraz uchwały Nr 30/2018 NZW z dnia 24.10.2018 r. poprzez wniesienie wkładu pieniężnego w kwocie 3.000.000 zł.

Łącznie w 2018 r. spółka została dokapitalizowana kwotą 16.686.000 zł, a kapitał zakładowy wynosi obecnie 70.815.000 zł i dzieli się na 141.630 udziałów o wartości 500,- zł każdy. Gmina posiada 100% udziałów.

3. Toruńska Infrastruktura Sportowa sp. z o.o.

Spółka powstała na podstawie uchwały RMT nr 927/2010 z dnia 01.10.2010 r. Podstawowym zadaniem Spółki jest realizacja celu publicznego w zakresie budowy obiektów sportowych i administrowania obiektami (hala widowiskowo - sportowa), w tym poprzez wybór zewnętrznych operatorów i nadzór nad świadczonymi przez nich usługami.

W trakcie roku 2018, na podstawie uchwały RMT nr 228/11 z dnia 15.12.2011 r. oraz uchwał: nr 2/2018 NZW z dnia 28.02.2018 r. i nr 4/2018 NZW z dnia 29.08.2018 r., dwukrotnie podwyższono kapitał zakładowy spółki o łączną kwotę 9.617.000 zł. W umowie wsparcia miasto zagwarantowało coroczne dokapitalizowanie spółki w kwotach zapewniających terminowy wykup obligacji wraz z odsetkami.

Kapitał zakładowy wzrósł obecnie do 57.365.000,-zł i dzieli się na 57.365 udziały o wartości 1.000,- zł każdy. Gmina Miasta Toruń posiada 100%.

4. Miejski Zakład Komunikacji w Toruniu sp. z o.o.

Spółkę utworzono na podstawie uchwały nr 173/11 RMT z dnia 08.09.2011 r. (spółka powstała z przekształcenia w wyniku likwidacji zakładu budżetowego). Przedmiotem działania spółki jest wykonywanie zadania własnego Gminy mającego charakter użyteczności publicznej polegającego na świadczeniu usług w zakresie lokalnego publicznego transportu zbiorowego. W 2018 r. spółka została dokapitalizowana na podstawie:

- uchwały nr 627/13 RMT z dnia 24.10.2013 r. oraz uchwały Nr 11/2018 NZW z dnia 13.09.2018 r. poprzez wniesienie wkładu pieniężnego podwyższono kapitał zakładowy spółki o kwotę 3.500.000 zł. GMT zobowiązała się w umowie wsparcia do zapewnienia spółce środków na wykup obligacji wraz z odsetkami w postaci dokapitalizowania w latach 2014-2035.

- uchwały nr 893/18 RMT z dnia 19.07.2018 r. oraz uchwały Nr 12/2018 NZW z dnia 13.09.2018 r. poprzez wniesienie wkładu pieniężnego podwyższono kapitał zakładowy spółki o 6.300.000 zł. Środki na dokapitalizowanie przekazywane będą w latach 2018-2042 i przeznaczone są na realizację zadań objętych Wieloletnim Planem Inwestycyjnym, dla których oprócz amortyzacji nie określono innych źródeł finansowania.

Łącznie w 2018 r. spółka została dokapitalizowana kwotą 9.800.000 zł, a kapitał zakładowy wynosi obecnie 54.753.000 zł i dzieli się na 54.753 udziały o wartości 1.000,- zł każdy. Gmina Miasta Toruń posiada 100% udziałów.

5. Centrum Kulturalno-Kongresowe Jordanki sp. z o.o.

Spółkę utworzono na podstawie uchwały RMT nr 507/2013 z dnia 21.02.2013 r. Przedmiotem działania Spółki jest zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej

w zakresie kultury poprzez budowę obiektów kulturalnych, a następnie bieżące ich udostępnianie oraz zapewnienie oferty kulturalnej.

W trakcie roku 2018, na podstawie uchwały RMT nr 628/13 z dnia 24.10.2013 r. oraz uchwał: nr 2/2018 NZW z dnia 05.06.2018 r. i nr 5/2018 NZW z dnia 21.11.2018 r., dwukrotnie podwyższono kapitał zakładowy spółki o łączną kwotę 13.052.000,-zł. Środki z dokapitalizowania przeznaczone zostały na zaspokojenie roszczeń wynikających z obligacji zabezpieczonych i wyemitowanych przez Spółkę w celu realizacji projektu „Zagospodarowanie terenu Jordanek na cele kulturalno – kongresowe”.

Kapitał zakładowy spółki wynosi obecnie 48.584.000 zł,- zł i dzieli się na 48.584 udziały po 1.000,- zł każdy. Gmina Miasta Toruń posiada 100% udziałów.

6. Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania sp. z o.o.

Spółkę powołano na podstawie uchwały nr 195/91 RMT z dnia 19.12.1991 r. w sprawie przekształcenia Przedsiębiorstwa Robót Sanitarno-Porządkowych w Toruniu w MPO sp. z o. o. (zawiązано aktem notarialnym z dnia 08.01.1992r). Przedmiotem jej działania jest bieżące utrzymanie czystości na ulicach i placach, wywóz nieczystości stałych, ich składowanie i utylizacja na wysypisku miejskim. Od lipca 2013 r. podstawą realizacji usług odbioru i zagospodarowania odpadów na terenie Torunia jest umowa zawarta z Gminą Miasta Toruń. Spółka prowadzi również selektywną zbiórkę odpadów.

Kapitał zakładowy spółki nie zmienił się w stosunku do ostatniej informacji i wynosi 13.618.000,-zł, dzieli się na 27.236 udziałów o wartości 500,-zł każdy. Gmina Miasta Toruń posiada 100% udziałów.

7. Urbitor sp. z o.o.

Spółka powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą PTSB „Transbud – Toruń”. Zmiana nastąpiła na mocy aktu komercjalizacji z dnia 26.02.2009 r. Do dnia 22.12.2009 r. działała ona w formie jednoosobowej spółki Skarbu Państwa. W tym dniu w Warszawie została zawarta umowa nieodpłatnego przeniesienia udziałów pomiędzy Skarbem Państwa a Gminą Miasta Toruń. Spółka prowadzi na terenie Torunia giełdę owocowo – warzywną. Uchwałą nr 888/10 z dnia 30.09.2010 r. RMT powierzyła spółce obowiązki dotyczące zarządzania i utrzymywania cmentarzy komunalnych w Toruniu, a w 2014 r. zawarta została ze spółką umowa dzierżawy Dworca Głównego PKP w Toruniu.

Spółkę w 2017 r. połączono ze spółką „Targi Toruńskie” sp. z o.o. poprzez przejęcie i przeniesienie całego jej majątku (w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych). Kapitał zakładowy nie zmienił się w stosunku do ostatniej informacji i wynosi obecnie 11.857.600,-zł. Dzieli się na 237.152 udziały o wartości 50,- zł każdy. Gmina Miasta Toruń posiada 100% udziałów.

8. Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Gmina przystąpiła do spółki na podstawie uchwały RMT nr 905/2001 z dnia 25.10.2001 r. Przedmiotem działania jest: działalność pomocnicza i finansowa związana z pośrednictwem finansowym, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, wynajem nieruchomości i zarządzanie nieruchomościami niemieszkalnymi.

Gmina posiada obecnie 1.086 akcji o wartości 10.860.000,- zł, co stanowi 32,62% kapitału zakładowego. Większościowy pakiet w kapitale zakładowym posiada Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

W 2018 r. zarejestrowano w KRS podwyższenie kapitału zakładowego spółki na kwotę 4.980.000 zł, z tego 4.250.000 zł dotyczy roku 2017. Nowe udziały w całości objęło Województwo Kujawsko-Pomorskie, stąd też udział Gminy w kapitale zakładowym Spółki obniżył się z 38,36% w 2017 r. do 32,62% na koniec 2018 r.

9. PGE Toruń S.A.

Zmieniono nazwę spółki EDF Toruń S.A. na PGE Toruń S.A. Podstawowym przedmiotem działalności spółki jest produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody) oraz wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej.

Gmina Miasta Toruń posiada 1.783.474 akcji o wartości 1.783.474,-zł , co stanowi 4,57% kapitału zakładowego. Większościowy pakiet udziału w kapitale zakładowym posiada PGE Polska S.A.

10. Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z .o.o.

Spółka powołana została uchwałą RMT nr 1091/2002 z 06.06.2002 r. Przedmiotem działania spółki jest m.in. wspieranie rozwoju lokalnego poprzez udzielanie poręczeń spłaty kredytów lub pożyczek mikro, małym i średnim przedsiębiorcom oraz działalność doradczo-szkoleniowa.

Gmina Miasta Toruń posiada 251 akcji o wartości 2.510.0000,-zł, co stanowi 59,90% kapitału zakładowego.

11. Klub Sportowy Toruń Hokejowa S.A.

Spółka powstała na podstawie uchwały RMT nr 807/2010 z dnia 17.06.2010 r. Podstawowym zadaniem Spółki jest uczestnictwo w profesjonalnych zawodach sportowych, promocja sportu oraz prowadzenie działalności na rzecz jego rozwoju i promocji Miasta Torunia poprzez sport. Gmina Miasta Toruń posiada 200 akcji o wartości 200.000,-zł, co stanowi 75,47% kapitału zakładowego.

12. Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.

W dniu 07.04.1995 r. Walne Zgromadzenie Wspólników podjęło decyzję o przekształceniu Bydgoskiej Korporacji Lotniczej sp. z o.o. w spółkę akcyjną, natomiast 17.05.1995 r. przyjęto nazwę firmy Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. Przedmiotem działania spółki jest działalność usługowa wspomagająca transport lotniczy.

Uchwałą RMT nr 90/2007 z dnia 17.05.2007 r. Gmina Miasta Toruń przystąpiła do spółki. Posiada 910 akcji, co stanowi 0,0371% kapitału zakładowego. Większościowy pakiet w kapitale zakładowym posiada Samorząd Województwa Kujawsko - Pomorskiego.

W 2018 r. zarejestrowano w KRS podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o kwotę 4.622.142 zł. Nowe udziały w całości objęło Województwo Kujawsko-Pomorskie i Miasto Bydgoszcz, stąd też udział Gminy w kapitale zakładowym obniżył się z 0,0388 % w 2017 r. do 0,0371 % na koniec 2018 r.

Wysokość dywidendy uzyskanych z wymienionych Spółek za rok 2018 wyniosła **1.437.885,- zł.**

5. ZAKŁADY BUDŻETOWE

Zakłady budżetowe są podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą odpłatnie i pokrywającymi swoje koszty z uzyskanych dochodów oraz dotacji z budżetu miasta. Podstawą ich gospodarki finansowej są roczne plany obejmujące przychody i koszty oraz stan środków obrotowych i rozliczenia z budżetem. Zgodnie z przepisami zakład budżetowy dokonuje wpłat na rzecz budżetu gminy z uzyskanych nadwyżek przychodów nad rozchodami. W przypadkach, gdy zakład komunalny nie jest w stanie samodzielnie pokrywać 50% swoich kosztów, ulega likwidacji lub przekształceniu w jednostkę budżetową. W odniesieniu do zakładów budżetowych Gminy Miasta Toruń, żaden z ww. przypadków nie zachodzi w praktyce.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, w formie zakładów budżetowych może być prowadzona wyłącznie działalność w zakresie sportu, komunikacji miejskiej i gospodarowania zasobem mieszkaniowym. W Gminie Miasta Toruń na dzień 31.12.18 r. funkcjonowały 2 zakłady budżetowe: Zakład Gospodarki Mieszkaniowej i Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Zostały one wyposażone w majątek, który zapewnić ma ich prawidłowe funkcjonowanie i wykonywanie powierzonych im zadań.

Tabela 5.1. Majątek użytkowany przez zakłady budżetowe w Gminie Miasta Toruń

Gr.	Wyszczególnienie składników mienia komunalnego	Wartość na dzień 31 grudnia 2017r.	Zwiększenie	Zmniejszenie	Wartość na dzień 31 grudnia 2018r.
		Wartość w zł	Wartość w zł	Wartość w zł	Wartość w zł
Razem:		469 898 051	38 011 429	4 501 771	503 407 709
I.	Budynki i lokale	393 025 809	29 705 815	3 236 574	419 495 050
II.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	63 581 385	6 235 781	316 274	69 500 892
III.	Kotły i maszyny energetyczne	236 650	0	0	236 650
IV.	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	2 380 979	484 611	256 041	2 609 549
V.	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalne, branżowe	259 597	0	0	259 597
VI.	Urządzenia techniczne	4 912 191	611 186	539 238	4 984 139
VII.	Środki transportowe	1 535 890	70 000	0	1 605 890
VIII.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	2 802 234	627 974	66 390	3 363 818
	Pozostałe środki trwałe	566 974	248 122	19 987	795 109
	Wartości niematerialne i prawne	596 342	27 940	67 267	557 015

Wykazany w tabeli 5.2. majątek zakładów budżetowych skupia się jak zawsze głównie w dwóch pierwszych grupach.

Gr. I – to budynki i lokale, których najwięcej (1.160) o wartości 272,14 mln zł wykazuje w swoim majątku Zakład Gospodarki Mieszkaniowej. Administruje on nieruchomościami zabudowanymi o charakterze mieszkalnym oraz użytkowym, udostępniając je w drodze umów najmu osobom trzecim. Budynki i lokale o charakterze niemieszkalnym udostępniane są pod funkcje: przemysłowe i produkcyjne, handlowo-usługowe, biurowe, magazynowe, oświatowe, sportowe, związane z kulturą i ochroną zdrowia, w tym dla organizacji pożytku publicznego.

Zasoby zakładu zwiększyły się w związku z:

- przyjęciem dowodami PT: budynków przy ul.: Olsztyńskiej 130, Bydgoskiej 84, Wały gen. Sikorskiego 26-28, Skłodowskiej-Curie 41a, Grudziądzkiej 161, Słowackiego 114, Wschodniej 36d oraz lokali przy ul.: Ligi Polskiej 4/10, Grudziądzkiej 40/10.
  - modernizacją lub rozbudową następujących budynków: Wola Zamkowa 17, Bulwar Filadelfijski 8, Skłodowskiej-Curie 16, Kościuszki 87, Mickiewicza 63, Rynek Staromiejski 26-27/ Chełmińska 1, Mickiewicza 65A, Gagarina 152, 63 Pułku Piechoty 73 i 73A, Jęczmienna 10/Sukiennicza 7, Konopnickiej 13, Św. Ducha 19A (na podstawie dowodów PK), oraz ze środków własnych.
  - przyjęciem nakładów inwestycyjnych z Biura Mieszkalnictwa
- Dokonano również zwiększenia wartości poprzez korektę udziałów na podstawie aktów notarialnych dotyczących korekty powierzchni nieruchomości.

Zmniejszenia wartości środków trwałych dokonano natomiast przez:

- przekazanie do Urzędu Miasta Torunia dokumentami PT budynków przy ul.: Wschodnia 33, Czarlińskiego 26 oraz lokali przy ul. Olsztyńskiej 111 i 107 do Miejskiego Zarządu Dróg.
- likwidację na podstawie aktów notarialnych zbytych budynków przy ul.: Mickiewicza 46, Szosa Chełmińska 40.
- likwidację na podstawie aktów notarialnych budynków mieszkalnych, w których nastąpił wykup ostatniego lokalu: Szumana 1, Poznańska 98, Prosta 12/14A, Krasieńskiego 55, Grudziądzka 10/12.
- likwidację na podstawie dokumentów rozbiórkowych budynków: Batorego 67-67B, Winnica 95-97, Winna 17/19, Małachowskiego 2/4D, Parkowa 3, Okólna 169, Warszawska 2/4, Rynek Nowomiejski 23B, Skłodowskiej-Curie 17.
- korektę udziałów na podstawie aktów notarialnych.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji wg stanu na 31.12.2018 r., wykazuje środki trwałe o wartości 223,24 mln zł (bez gruntów). Wzrost wartości majątku MOSiR w trakcie roku 2018 wynikał min. z przyjęcia na stan środków trwałych:

- kortów tenisowych przy ul. Szosa Chełmińska,
- basenu letniego przy ul. Szosa Bydgoska,
- boisk i siłowni zewnętrznych.

Tabela 5.2. Jednostki Gminy posiadające status zakładów budżetowych

Lp.	Nazwa jednostki	Wartość majątku na 31.12.2017 w zł	Wartość majątku na 31.12.2018 w zł
1	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	262 781 208	280 165 519
2	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	207 116 843	223 242 190
Razem		469 898 051	503 407 709

6. JEDNOSTKI BUDŻETOWE

Jednostki budżetowe nie posiadają osobowości prawnej i powiązane są z budżetem Gminy metodą brutto, tzn. wpłacają wszystkie swoje dochody do budżetu gminy, a ich wydatki są z niego w pełni pokrywane. Są to podmioty wyodrębnione organizacyjnie – co ułatwić ma spełnienie określonych zadań samorządu – poddane jednak rygorom gospodarki budżetowej. Majątek, jaki Gmina udostępniła jednostkom budżetowym wymieniony został w tabeli 6.1.

Tabela 6.1. Majątek przekazany jednostkom budżetowym

Gr.	Wyszczególnienie składników mienia komunalnego	Wartość na dzień 31 grudnia 2017r.	Zwiększenie	Zmniejszenie	Wartość na dzień 31 grudnia 2018r.
		Wartość w zł	w zł	w zł	Wartość w zł
Razem:		2 082 755 058	303 177 184	12 839 718	2 373 092 524
I.	Budynki i lokale	360 036 138	40 440 352	5 835 308	394 641 182
II.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1 639 948 024	249 742 432	820 316	1 888 870 140
III.	Kotły i maszyny energetyczne	793 107	674 892	49 718	1 418 281
IV.	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	10 744 057	988 268	1 807 561	9 924 764
V.	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalne, branżowe	826 623	35 331	288 757	573 197
VI.	Urządzenia techniczne	6 967 389	926 391	846 046	7 047 734
VII.	Środki transportowe	3 378 217	236 850	185 712	3 429 355
VIII.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	55 634 745	9 921 028	2 956 214	62 599 559
IX.	Inwentarz żywy	16 120	0	6 000	10 120
	Wartości niematerialne i prawne	4 410 638	211 640	44 086	4 578 192

Jak wynika z powyższej tabeli również majątek jednostek budżetowych stanowią w większości środki trwale sklasyfikowane w I i II grupie. I grupa - to *budynki i budowle* użytkowane przez te jednostki, których wartość wynosi ok. 395 mln zł, z tego ok. 360 mln zł to majątek placówek oświatowo – wychowawczych (łącznie 215 obiektów). Wzrost wartości dotyczył min. utworzenia nowej jednostki budżetowej – Przedszkola Miejskiego nr 18 oraz rozbudowy Przedszkoli Miejskich nr 8 i 17, a także adaptacji pomieszczeń na warsztaty szkolne w Zespole Szkół Samochodowych. Warty odnotowania jest również

fakt inwestycji wartej ponad 10 mln zł stanowiącej nowy obiekt Domu Pomocy Społecznej.

II grupa – to *obiekty inżynierii lądowej i wodnej*, z których większość o wartości 1.837,26 mln zł wykazuje w swoim majątku Miejski Zarząd Dróg. Są to:

- drogi, mosty i wiadukty – 1.711,7 mln zł (wzrost o 233,57 mln zł),
- przebiegające w drogach kanalizacje deszczowe – 84,14 mln zł (wzrost o 1,31 mln. zł),
- sieci oświetleniowe i sygnalizatory świetlne – 41,41 mln zł (wzrost o 8,72 mln. zł).

Wzrost majątku w tej grupie w ciągu roku wiąże się z rozliczeniem zadań inwestycyjnych z lat ubiegłych i przyjęciem na stan majątku. Największe to:

- budowa dróg na osiedlu „JAR”,
- przebudowa ul. Konstytucji 3-go Maja,
- przebudowa ul. Rudackiej,
- podłączenie do drogi autostradowej A1.

Miejski Zarząd Dróg zarządza wszystkimi drogami publicznymi w granicach administracyjnych miasta Torunia, jednakże tylko drogi gminne stanowią majątek komunalny.

W pozostałych grupach skupione jest zaledwie 3,8 % z całego majątku jednostek.

W Gminie Miasta Toruń funkcjonują 93 jednostki budżetowe, w tym:

- 69 placówek oświatowych: 26 szkół podstawowych, 4 zespoły szkół, 2 szkoły specjalne, 5 liceów ogólnokształcących oraz 9 szkół zawodowych, 18 przedszkoli miejskich, Centrum Kształcenia Ustawicznego i Centrum Kształcenia Praktycznego, ponadto Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna oraz 2 placówki wychowania pozaszkolnego (Młodzieżowy Dom Kultury i Ognisko Pracy Pozaszkolnej "Dom Harcerza"). W 2018 roku utworzono jedną nową jednostkę – Przedszkole Miejskie nr 18 przy ul. Gräsera.
- 13 placówek związanych z opieką społeczną: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Dom Pomocy Społecznej, Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Miejskie Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn, Centrum Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Młody Las” i administrowane przez nie 5 placówek opiekuńczo - wychowawczych, Rodzinny Dom Dziecka (ul. Rzepakowa) i “Dom Rodzinny” (ul. Smocza) oraz Toruńskie Centrum Świadczeń Rodzinie,
- 3 żłobki miejskie,
- Miejski Ośrodek Edukacji i Profilaktyki Uzależnień,
- Ośrodek Informacji Turystycznej,
- Miejska Pracownia Urbanistyczna,
- Centrum Wsparcia Biznesu,

- Ogród Zoobotaniczny,
- Miejski Zarząd Dróg,
- Straż Miejska,
- Toruńskie Centrum Usług Wspólnych

Majątek, jaki przekazany został jednostkom spełniającym funkcje z poszczególnych dziedzin życia społeczności lokalnej zaprezentowany został w tabeli 6.2.

Tabela 6.2. Podmiotowe ujęcie majątku przekazanego jednostkom budżetowym.

Lp.	Nazwa jednostki	Wartość majątku w zł na 31.12.2017r.	Wartość majątku w zł na 31.12.2018r.
1	Opieka Społeczna – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie i jednostki nadzorowane	18 925 897	30 043 090
2	Żłobki	3 859 766	3 856 200
3	Miejski Ośrodek Edukacji i Profilaktyki Uzależnień	658 284	659 262
4	Szkoły i inne placówki oświatowe i wychowawcze	451 870 869	486 956 008
5	Miejska Pracownia Urbanistyczna	529 139	551 648
6	Ogród Zoobotaniczny	5 629 680	5 745 659
7	Centrum Wsparcia Biznesu	210 075	251 476
8	Toruńskie Centrum Usług Wspólnych	639 741	748 497
9	Straż Miejska	3 149 820	3 361 355
10	Miejski Zarząd Dróg	1 597 281 787	1 840 919 329
Razem		2 082 755 058	2 373 092 524

7. PLACÓWKI OCHRONY ZDROWIA

Majątek Gminy o wartości 146.831.373,-zł stanowi mienie związane z ochroną zdrowia. Do 2012 r. włącznie Szpital Miejski wykazywał majątek przekazany przez Gminę na etapie tworzenia SPZOZ (fundusz założycielski) oraz majątek przekazany przez Gminę na podstawie dokumentu PT po zakończonych inwestycjach. W sprawozdaniu za 2013 r. wykazano cały posiadany przez Szpital Miejski majątek, tj. zwiększony o nabyte środki trwałe zakupione ze środków własnych zakładu, dotacji z UMT, UE, darowizn i innych.

W 2018 roku zwiększenie wartości w Specjalistycznym Szpitalu Miejskim nastąpiło w wyniku przyjęcia na stan budynku stacji dializ i zwiększenia wartości budynków po zakończeniu modernizacji. Zakupiono też sprzęt komputerowy i aparaturę medyczną (min. robot Da Vinci, separatory komórkowe czy narzędzia laparoskopowe).

We wszystkich jednostkach dokonywano również wymiany wyposażenia oraz sprzętu i aparatury medycznej, a także sprzętu komputerowego.

Wykaz składników wykorzystywanych przez zakłady opieki zdrowotnej zestawiono w tabeli 7.1.

Tabela 7.1. Mienie wykorzystywane przez zakłady opieki zdrowotnej

Gr	Wyszczególnienie składników mienia komunalnego	Wartość na dzień 31 grudnia 2017r.		Zwiększenie	Zmniejszenie	Wartość na dzień 31 grudnia 2018r.	
		Ilość	Wartość w zł	Wartość w zł	Wartość w zł	Ilość	Wartość w zł
Razem:			139 873 650	8 069 330	1 111 607		146 831 373
I.	Budynki i lokale	20	78 908 670	4 309 069	0	21	83 217 739
	Miejska Przychodnia Specjalistyczna	5	10 736 865	0	0	5	10 736 865
	Specjalistyczny Szpital Miejski	14	60 569 841	4 309 069	0	15	64 878 910
	Zakład Pielęgnacyjno Opiekuńczy	1	7 601 964	0	0	1	7 601 964
II.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	11	3 585 498	0	0	11	3 585 498
IV.	Maszyny i urządzenia ogólnego zastosowania	363	2 774 175	178 018	49 907	399	2 902 286
V.	Maszyny i urządzenia specjalistyczne	3	34 231	0	0	3	34 231
VI.	Urządzenia techniczne	93	2 940 262	376 394	313 987	96	3 002 669
VII.	Środki transportu	1	12 500	0	0	1	12 500
VIII.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	2 274	48 722 707	3 100 628	739 333	2 357	51 084 002
	Wartości niematerialne i prawne	166	2 895 607	105 221	8 380	176	2 992 448

8. MIENIE UDOSTĘPNIONE INNYM PODMIOTOM

Gmina Miasta Toruń udostępnia mienie z zasobów komunalnych do użytkowania innym podmiotom o łącznej wartości 377.726.906,-zł (nie wliczając gruntów).

Z tej formy udostępniania gminnego mienia korzystają instytucje prowadzące działalność statutową o charakterze użyteczności publicznej w budynkach i na gruntach należących do Gminy. Są to między innymi:

- Miejski Zarząd Dróg: sieci kanalizacji deszczowej - 158 mln zł,
- Miejski Zakład Komunikacji sp z o.o.: sieci i tory tramwajowe oraz stacje prostownikowe - 12,58 mln zł,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania sp. z o.o. użytkuje elementy infrastruktury wysypiska śmieci - wartość 4,41 mln zł,
- Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu”, Dom Muz, Muzeum Okręgowe oraz Planetarium, użytkujące gminny majątek o wartości 64,74 mln zł,
- Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy oraz Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości użytkują nieruchomość przy ul. Łokietka/Dworcowej - 33 mln zł,
- Toruńska Infrastruktura Sportowa sp. z o.o. przejęła w używanie budynek przy ul. Łokietka 3 wraz z wyposażeniem w celu pełnienia roli operatora Międzynarodowego Centrum Spotkań Młodzieży – 20,01 mln zł,
- Toruńskie Stowarzyszenie Ekologiczne „Tillia” użytkuje majątek o wartości ok. 6,5 mln zł - Osada Leśna Barbarka przy ul. Przysieckiej,
- Sąd Rejonowy w Toruniu użytkuje gminne budynki przy ul. Młodzieżowej 31 o wartości 5,87 mln zł,
- Zakład Pielęgnacyjno - Opiekuńczy Sióstr Serafitek użytkuje 3 gminne budynki o wartości 7,08 mln zł,
- Środowiskowy Dom Samopomocy użytkuje nowo wybudowany budynek przy ul. Jana Bosko 2 o wartości 4,06 mln zł,
- Urbitor sp. z o.o. zarządza Centralnym Cmentarzem Komunalnym, którego wartość (w tym dom pogrzebowy) oszacowana została na 3,56 mln zł, a także kompleksowo administruje budynkami dworca kolejowego o wartości 26,47 mln zł. Ponadto użytkuje parking podziemny przy ul. Warszawskiej (pod IV LO) o wartości 3,98 mln zł oraz targowiska miejskie - 376 tys zł (w tym pawilony),
- F. H. U "Perro" prowadzi na zlecenie Gminy miejskie schronisko dla zwierząt z nakładami komunalnymi – 884,2 tys. zł.

Z majątku gminnego ponadto korzystają:

- Caritas Diecezji Toruńskiej,
- Parafialny Ośrodek Pomocy "Samarytanin",
- fundacje, np: na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Arkadia", Światło,
- stowarzyszenia, np. Partnerstwo Społeczne CISTOR,
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych,
- Polski Czerwony Krzyż,
- spółdzielnie mieszkaniowe, TTBS sp. z o.o.,
- poradnie, przychodnie i hospicja,
- beneficjenci sprzętu używanego w ramach projektu unijnego "Internet - świ@t w twoim domu".

SPIS TABEL

Tabela nr 1.1. – Struktura majątku brutto Gminy oraz jego zmiany w trakcie 2018 roku

Tabela nr 1.2. – Wyszczególnienie majątku w układzie podmiotowym w latach 2017-2018

Tabela nr 2.1. – Przysługujące Gminie Miasta Toruń prawa do gruntów

Tabela nr 2.2. – Przeznaczenie użytkowe gruntów Gminy Miasta Toruń

Tabela nr 2.3 – Struktura dzierzawionych gruntów Gminy Miasta Toruń

Tabela nr 2.4. – Dochody związane z gospodarowaniem nieruchomościami

Tabela nr 3.1. – Majątek nadzorowany przez Urząd Miasta Torunia

Tabela nr 3.2. – Mienie użytkowane przez Urząd Miasta

Tabela nr 3.3. – Budynki zajmowane przez Urząd Miasta Torunia

Tabela nr 4.1. – Udziały Miasta w spółkach

Tabela nr 5.1. – Majątek użytkowany przez zakłady budżetowe w GMT

Tabela nr 5.2. – Jednostki Gminy posiadające status zakładów budżetowych

Tabela nr 6.1. – Majątek przekazany jednostkom budżetowym

Tabela nr 6.2. – Podmiotowe ujęcie majątku przekazanego jednostkom budżetowym

Tabela nr 7.1. – Mienie wykorzystywane przez zakłady opieki zdrowotnej